GAZETA KRAKOWSKA

Nro 72.

Z KRAKOWA DNIA 6 WRZESNIA 1820 ROKU WE SRODE

Z Warszawy d. 28 Sierpnia.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, Pan nasz Miłościwy, uszczęśliwił mięszkańców tey swoiey stolicy przybyciem do niey dnia wczorayszego o godzinie 9tey wieczorem w naypożądańszym stanie zdrowia.

W orszaku Nayiaśnieyszego Pana znayduią się: Xże Wołkoński Maior Jeneralny woysk, oraz Jenerał Adjutant J. C. K. Mości, Xże Menżyków, Jenerał Brygady Fredro Adjutant przy boku J. C. K. Mości, i wielu innych Adjutantów.

Ziechał tu także w tych dniach Hrabia Capodistrias, Cesarsko-Rossyyski Sekretarz Stanu do spraw zagranicznych.

— D. 29 —

Od chwili przybycia Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, Pana naszego Miłościwego do tuteyszey stolicy, radość ciągła okazuie się między mięszkańcami Warszawy; gdyż obecność łaskawego Monarchy nowem wszystkich obdarza życiem. Wszyscy się cisną do mieysc, gdzie się spodziewaią widzieć Dobroczyncę swego. I tak iak się tylko onegdayszego dnia zmierzchło, natychmiast zaiaśniały światła w oknach, a ulice napełniły się mnostwem ludzi ze wszystkich stanów, których radosne okrzyki na pierwszy widok Nayiaśnieyszego Pana towarzyszyły Mu aż do zamku, i równie, iak powszechne oświecenie miasta, aż do poźney nocy trwały.

Wczoray, dnia 28 b. m. około godziny 10tey rano Nayiaśnieyszy Pan ubrany w mundur woyskowy Polski z orderem Orła Białego był na paradzie zmiany straży woyska, gdzie Go licznie zgromadzeni widze radosnemi okrzykami przywitali. Po skończoney paradzie powrócił Nayiaś. Monarcha do zamku, gdzie J. C. Mość W. Xże Konstanty stawił przed Nim Jenerałów i officerów wszystkich tu zebranych korpusów woysk obu Narodów.

W orszaku N. Pana znayduią się także Jenerał Hr. Czerniszew, i Doktor J. C. K. Mości Baron Vilie.

Od dnia przybycia N. Pana powiewa na mnieyszey wieży zamkowey chorągiew oznaczaiąca pożądaną w tey stolicy bytność Nayłaskawszego Monarchy.

Dziś będzie u Dworu przedstawienie

Senatu i Ministrów.

Z Petersburga d. 31 Lipca d. k.

Dzisieysza Gazeta Senacka umieściła między innemi następuiący Ukaz Jego Cesarskiey Mości do Rządzącego Senatu z d. 9] Czerwca:

Znayduiący się w Guberaii Wołyńskiey Senator, Radca tayny Baranów, doniosł mi, że w pierwszym Departamencie Sądu głównego Wołyńskiego śledztwienne i kryminalne sprawy, dla nadzwyczaynego z różnych przyczyn zebrania się, odbywaią z wielką powolnością; przez co wielu będących pod sądem długi czas cierpią i niszczeią pod strażą. Znayduiąc potrzebnem, iak tylko można, przyśpieszyć rozstrzygnienie prawem losu tych podpadłych sądowi, zgodnie z przedstawieniem Senatora Baranowa, Rozkazuię:

1) Przy Wołyńskim Sądzie głównym ustanowić Departament czasowy, zostawuiąc w nim teraźnieyszych członków tego Departamentu, w tey liczbie i naznaczonego od korony Radcę.

2) Do pierwszego Departamentu wybrać członków na zbliżaiących się wyborach szlacheckich, a Radcę naznaczyć przez rządzący Senat.

3) Na pensyią członków czasowego Departamentu i na utrzymanie iego Kancellaryi, wypłacać ze skarbu takież summy, iakie są naznaczone na pierwszy Departament.

4) Z liczby zgromadzonych w pierwszym Departamencie spraw, oddać połowę do Departamentu czasowego, zostawuiąc w nim nadto i te sprawy, które przez teraźnieyszy komplet są wysłuchane, ale ieszcze nie są do zupełnego końca doprowadzone.

5) Czasowy Departament zamknąć nie pierwey, aż po ukończeniu wszystkich spraw, które mu będą oddane.

Rządzący Senat nie zaniecha uczynić około tego wykonania potrzebnych rozrządzeń.

Z Paryża d. 18 Sierpnia.

Dnia 15 odbyła się rocznica processyi Ludwika XIII na którey znaydowali się Monsieur i Xiąże Angouleme.

Rozwiązanie Xiężny Berry oczekiwane iest ku końcowi przyszłego miesiąca. Przekupki miasta Bordeau posełaią iey przez deputacyią kolepkę z drzewa Machoniowego, wystawiaiącą archę z gołębiem, który w dziobie trzyma rószczkę oliwną, oznaczaiącą: " że iuż potop przeminął i Burbonowie panuią. „ Cztery Damy składaiące tę Deputacyią, wprowadzone zostaną do Tuilleries w prowincyionalnym swoim stroiu, w wielkich kornetach, kątankach i fartuchach poszytych liliami.

Od 7 Sierpnia w Kościołach w Aix i Marsylii odbywaią się modły o deszcz.

Podług doniesień z Neapolu woysko Neapolitańskie doprowadzone bydź ma do 50,000 ludzi, a milicyia do 115,000. Miasto Neapol wystawia samo swoim kosztem dwa pułki ochotnych dragonów.

Xiąże Fernan Nunez, Poseł Xiężny Łukieskiey oddał Królowi list odwoławczy.

Piętnaście członków rozproszoney Apostolskiey junty w Galicyi przywiezionych zostało powiązanych do Korunny i zaledwo ich przeciw zapalczywości ludu obroniono.

Wicekról Hiszpański w Santa Fe w południowey Ameryce na owczas dopie-

ro poddać się chce Hiszpańskiey konstytucyi, gdy własnoręczny odbierze od Króla rozkaz.

Podług rapportu Ministra morskiego siła morska Francuzka składa się teraz do z 50 liniiowych okrętów, 31 fregat, 13 korwet, 69 galer, &c. ogółem z 258 woiennych okrętów, a 19 rozpoczęto w rożnych mieyscach budować.

— Dnia 20. —

(Przez nadzwyczayną okazyią.)

O uknowanym tu nowym spisku zawiera Monitor następuiącą wiadomość: — Od niejakiego czasu uwiadomiony był Rząd, iż czynione są zabiegi dla nakłonienia woysk do buntu; lecz przekonany oraz był, iż dobry duch, który ożywia żołnierzy Francuzkich, zniszczy wszelkie plany ludzi, gotowych zawsze poświęcić swey dumie i łakomstwu honor i spokoyność kraiu. Rząd miał baczne oko na ich kroki. Nierozsądni ci ludzie sądzili, iż potrafią obalić tron i opiekuńcze urządzenia, które Francyia winna iest swoiemu Królowi. Pewna liczba officerów i podofficerów stoiących w Paryżu korpusów i nawet niektórzy od gwardyi Królewskiey dali się uwieść. Wczoray w wieczór postanowili ci officerowie udać się do koszar, nakłonić na swoią stronę żołnierzy, pociągnąć przeciw pałacowi naszego Króla i okrzyknąć iednego członka z rodziny Bonapartego Królem; lecz wielu żołnierzy, których usiłowano uwieść, nie omieszkali uwiadomić swoich Naczelników o spisku, który miał wybuchnąć. Rząd nie mógł się zatem dłużey ociągać z uwięzieniem tych wszystkich, którzy do niegodziwego tego zamachu należeli (*) — Zdaie się, iż zamiarem spiskowych było opanować zamek St. Vincennes (warowne pod Paryżem mieysce.) Około godziny 3. z południa postrzedz się dał pożar, który iednak zaraz ugaszony został. Zachodzi domysł, iż był podłożony, ażeby spiskowi wczasie nieładu dopiąć mogli swoiego zamiaru. — Francyia może bydź pewną, iż zbrodnia ta ukaraną tak przykładnie zostanie, iż potrafi zastraszyć tych wszystkich, którzy niepamiętaiąc na swoią powinność i przysięgę, poważyliby się powierzoney im broni na obronę społecznego porządku, użyć przeciw niemu. Nic nie będzie zaniedbanem względem odkrycia sprawców i należących do spisku przeciw tronowi i konstytucyi, i nayświętszem prawom każdego członka narodu. Naywyższy sąd (izba Parow) który konstytucyia dobroczynnie oznaczyła do odwracania zamachów przeciw bezpieczeństwu kraiu, będzie zapewne upoważniony do ukarania naywiększey tey zbrodni. Zabezpieczony przeciw wszelkiemu wpływowi i wyższy nad wszelkie uniesienie się wysoki ten sąd, potrafi uznać niewinność i wymierzyć karę prawdziwie winnym. — Paryż cieszy się naywiększą

(*) Podług nadesłanego poźniey pod dniem 21 Sierpnia z Paryża do Berlina autentycznego doniesienia, uwięziono tylko ogółem trzydzieści kilku woyskowych niższego stopnia, których oczekuie zasłużona kara. Spokoyność stolicy bynaymniey nie była przez to przerwaną, i dopiero po uwięzieniu zdrayców dowiedziano się o ich zamachu.

spokoynością, i obywatele dowiedzieli się razem o uknowanym spisku i uwięzieniu iego sprawców.

Przybył tu Jenerał Pruski Thielemann.

Z Madrytu d. 8 Sierpnia.

Na posiedzeniu Stanów d. 5 kommissyia skarbowa zdała sprawę o wydatkach na dom Królewski w 4 artykułach. W pierwszym artykule na pytanie, czyli wyznaczona Królowi pod d. 9 Kwietnia 1814 artykułem 213 konstytucyi cywilna lista 40 mill. realów (ieden real wynosi gr. p. 15,) ponieważ J. K. M. był na owczas bezżenny, a zatem mniey miał wydatków, iak teraz, ma bydź powiększoną, odpowiedziało zgromadzenie: że nie. Na pytanie w drugim artykule: czyli N Królowey i obu Infantkom przyznane umowami małżeńskiemi szpilkowe pieniądze 640,00, 550,000 i 600,000 realów maią bydź daley wypłacane, uchwaliło zgromadzenie, iż to nie są wielkie summy i przez szacunek dla Królewskiey rodziny maią bydź wypłacane. Trzeci artykuł tyczył się wyznaczoney przez Stany r. 1814 dla każdego Infanta po 150,000 dukatów roczney pensyi, (dukat 11 realów) którą zgromadzenie zatwierdziło. Minister Skarbowy żądał także takowey pensyi dla syna Infanta Karola, którego Król przed zaprowadzeniem ieszcze konstytucyi Infantym ogłosił; lecz odpowiedziano mu, iż konstytucyia dopiero od roku 780 naznacza pensyie i do tego stosować się należy. Co do 480 artykułu wniosku Ministrów, aby także dla dzieci Infantów coś wyznaczono, sądziła kommissyia, iż to niema mieysca. Uchwalone zatem tylko powyższe summy, to iest dla Króla rocznie 40 mill. szpilkowego dla Królowey i Infantek 1 mill. 790,000, i na pensyie dla Infantów 3 mill. 300,000 realów, ogółem 45 mill. 90,000 realów.

Dnia 6 iedna rzecz zabrała całe posiedzenie. Szło bowiem o sprzeczność między konstytucyią i dotychczasowemi woyskowemi ustawami. Kommissyie względem odpowiedzialności za przestępstwa przeciw konstytucyi i woyskowości, oświadczyły wspólne swoie zdanie względem prośby P. Alloa w imieniu 79 osób podaney, ażeby Margr. Castelar, czyniący służbę iako kapitan w gwardyi Królewskiey, pociągniony był do sądu, ponieważ postąpił przeciw konstytucyi, kazawszy uwięzić Gasp. Aguilera, kadeta w gwardyi, za pismo o zdarzeniach w nocy z dnia 8 na 9 w koszarach gwardyi, nie zasiągnąwszy wprzód zdania od cenzurowey junty. Większość kommissyi była za oddaniem Margrabi pod sąd. Wszczął się długi spor; wielu deputowanych mowiło za Margrabią, a mianowicie Jenerał Zayas, który utrzymywał, iż bynaymniey nie przestąpił przepisu konstytucyi, gdyż działał tylko iako zwierzchnik stosownie do przepisów woyskowych. Jeszcze nie iest rzeczą rozstrzygnioną czyli żołnierz bez naruszenia karnosci woyskowey wdawać się może w sprawy polityczne. Dowodził, iż żołnierz stosownie do przepisów woyskowych nie może równych iak obywatel praw używać, ale też używa zato większych niżeli obywatel honorów. Karność woyskowa iest zasadą fizyczney i moralney siły, nie oziębia, ale owszem ożywia miłość do oyczyzny, a gdzie ona

ustaie, biada narodowi!

Dnia 7 zaczęło się posiedzenie od zdania sprawy kommissyi skarbowey względem ustapienia kraiowi przez J. K. M. części dóbr rodziny Królewskiey na umorzenie długów kraiowych. Kommissyia proponowała, aby te dobra wynoszące do 80 mill. realów oddane były do sprzedania juncie umorzenia długów kraiowych, co uchwalono. Potem ciągnęły się daley spory względem postępu Mar. Castelar, i nieprzyszło ieszcze do postanowienia.

Podług podanego Stanom proiektu do ustawy woysko nasze podczas pokoiu składać się ma z 66,828 głów, a na czas woyny z 124,000.

Waleczni nasi żołnierze, wyraża iedno z pism tuteyszych, podobni prawie wszyscy są do Cervanes, gdy powrócił z Algierskiey niewoli; wiele kompaniy niema iak 6 do 7 całych mundurów, które z iednego na drugiego przechodzą żołnierza podczas zmiany straży. Koszul prawie wszystkim niedostaie, co ściąga na nich mnostwo powierzchownych chorób.

Jenerał Milans, który nieszczęśliwego Jenerała Lacy w iego przedsięwzięciach w Katalonii w swoim czasie wspierał, potem umknął, powrócił teraz z Buenos-Ayres do Gibraltaru.

W obozie pod Madrytem znayduie się iuż do 2000 żołnierzy, nad któremi sądzą, że Quiroga odbierze naczelne dowodztwo.

Między Barceloną i Neapolem urządzona bydź ma wodna poczta.

Akademiia Hiszpańska na posiedzeniu swoim dnia 20 Kwietnia r. b. przyięła za członka swoiego Anzeatyckiego ieneralnego Konsula, P. Böhl de Faber, rodowitego Hamburczyka, dla szczególnieyszey iego miłości do literatury i ięzyka Hizpańskiego.

Z Londynu d. 17 Sierpnia.

Nakoniec nadszedł ważny ow dzień, którego cały kray z niecierpliwością oczekiwał. Dla utrzymania spokoyności w mieście i dla zasłonienia mięszkańców przeciw zdrożnościom pospólstwa, przedsięwzięte zostały naydogodnieysze środki. Wszyscy urzędnicy odebrali rozkazy znaydowania się w swoich kancelaryiach i nie oddalania się z miasta dopoki posiedzenie izby wyższey trwać będzie. Ze wszystkich powiatów miasta zwołanemi zostali Konstablowie, których liczba dochodzi do 1000 i rozstawionemi sa około parlamentu, pałacu Carlton i mięszkania Królowey. Oprócz tego 400 policyianow na koniach patroluią razem z gwardyią po ulicach i drogę otwartą dla powozów utrzymuią. Stósownie do żądania izby dziś o godzinie 8 z rana przybył cały pułk gwardyi pieszey z Whitehal i osadził rożne weiyścia do parlamentu. Batteryia konney artyleryi i dwa pułki dragonii stanęły w rożnych okolicach miasta. Lordowie poczynili oprócz tego rozporządzenia względem przeiazdu i pozakładano rogatki dla wstrzymania natłoku ludu. Porozumieli się pomiędzy sobą, iż tylko pewna liczba biletów dla słuchaczów iest rozdawana, ażeby nie było w izbie natłoku. O godzinie 9 zapełniona iuż była ludem cała przestrzeń od parlamentu aż do mięszkania Królowey. O tymże cza-

się nadeszło wielu Lordow i obrońcy Królowey. Pospólstwo, dla którego dzień dzisieyszy iest szczególniey ważnym, ponieważ okazać może swoią miłość do wolności, iakoż okazało ią przez naganę lub pochwałę tego lub owego Para. Woźnicy i lokaie przymuszonemi byli podnośić w gorę kapelusze i wołać: "Królowa, Królowa!„ Xiąże Wellington przyiechał na koniu z mastalerzem, lecz jakże tego Bohatyra zadziwić musiało, gdy zamiast zwykłego powitania, gwizdaniem był przyięty; obeyrzał się na około i ruszył konia ostrogami. Po nim nadiechali także na koniach Xiąże Jorku i Margrabie Anglesia, którzy dosyć dobrze przyiętemi zostali. Piechota gwardyi prezentowała broń i uderzono w bębny. Lord Donoughmore przyiechał także na koniu, ale nie mógł przez tłum przeiechać i musiał przed parlamentem zsiąść z konia. Przybyli następnie Lordowie toż samo uczynić musieli, z których każdego Konstablowie aż do wniyścia do izby odprowadzali. Prawie wszyscy Biskupi byli przez pospólstwo wygwizdanemi. Pomiędzy widzami postrzeżono Posła Austryackiego Xięcia Esterhazy pieszo, a Francuzkiego Xięcia Decazes w powozie. — Kwandras na godzinę 10tą przyiechała Królowa z Brandebourghouse do mieszkania swoiego w ulicy St. James. Poprzedził ią Ławnik Wood i przyiął u drzwi domu. Królowa udała się zaraz do swych pokoiów, dla ubrania się, co także szanowny Ławnik uczynił i w krótce pokazał się w zupełnym ubiorze. Zaiechał nowy powóz Królowey 6ciu pięknemi i żółtemi wstęgami przyozdobionemi końmi zaprzężony. Powóz ten iest arcydziełem sztuki, wygląda nader pięknie, ma 4 siedzenia i zrobiony był w 14 dniach przez PP. Paxter i kompanią. O godzinie 10 wyszła Królowa z swych pokoiów, którey towarzyszyli Pani Hamilton, Ławnik Wood i dwóch paziow w żałobie. Miała na sobie czarną suknią z białą wypustką, biały kwef na dół spuszczony, wyglądała nadder wesoła i bez żadney boiaźni. O tym czasie znaydowało się w okolicy domu Królowey do 10,000 zebranego ludu i iak tylko wyszła z domu witaną była ciągłemi okrzykami: "Hurra!„ Królowa wsiadła z Panią Hamilton do 6cio konnego swoiego powozu; Ławnik Wood i paziowie iechali za nią w osobnych powozach. Wszystkie trzy powozy szły zwolna przy nieustaiących okrzykach; powóz Królowey tak dalece był ludem otoczony, iż zdawało się, że był niesiony. Przed pałacem Królewskim Carlton zatrzymał się po dwa razy powóz Królowey iak gdyby z rozkazu, a lud krzyczał przeraźliwie i słyszeć się dały głosy: "Boże zachoway Królową! — Żadnego przymusu! — Królowa lub śmierć! — Krwią naszą chcemy iey bronić! —„ Straże przed tym pałacem prezentowały przed Królową broń, co lud z naywiększą przyiął radością i zrobił zaraz mieysce, aby to Królowa widzieć mogła. Po przeiezdzie Królowey o mało lud z ukontentowania żołnierzy swoiemi uściskaniami nie podusił; ściskała ich i płeć niewieścia, krzycząc: "Królowa na zawsze!„ W oknach znaydowało się wiele Dam i męszczyzn z bia-

lemi kokardami na piersiach i wywiiaiących białemi chustkami. — Gdy Królowa przyiechała do straży dragonii, powitał ią ieden dragon prezentowaniem broni, a drugie nie, co mocno lud naganiał, i przymusił groźbą dalszego do prezentowania broni. Gdy lud postrzegł kogo w oknie lub na dachu w kapeluszu, poty krzyczał, póki się nie oddalił lub kapelusza nie zdiął. Oficerom wyglądaiącym oknem nakazano oddalić się, ponieważ nie potrzebnemi są woyskowi; ukłonili się ostatnie z uśmiechem i oddalili. —— Przed parlamentem przyiętą Królowa została honorami woyskowemi; cały pułk gwardyi pieszey prezentował broń i bito w bębny. Ławnik Wood wysadził Królową z powozu, zbliżył się do niey Mistrz obrzędów izby wyższey, P. Tyrwhit, wziął ią pod prawą rękę, a P. Brougham pod lewą, i tak pomiędzy szeregami swoiego Dworu i urzędników izby zaprowadzoną została do przedpokoiu izby Lordów. Szli za nią PP. Denman, Lhusington, Williams i Tindal iey patronowie, wszyscy w długich iedwabnych togach i wielkich perukach ubrani. Pospolstwo przełamało zagrody i Konstablowie nie mogli go wstrzymać; znaczna iego część przedarła się aż do drzwi wyższey izby, i gdy Królowa wysiadała z powozu pozdrowiono ią znowu radosnemi okrzykami i krzyczano: " Boże udziel Królowey iak nayprędsze uwolnienie!,, Królowa podziękowała ukłonem. Do izby Lordów weszła w towarzystwie Lorda Hamilton i Pani Hamilton. Wszyscy Lordowie podnieśli się z siedzeń swoich, ona im się ukłoniła i usiadła na przygotowanem dla siebie krześle. Wołano po imieniu Lordów; nie dostawało Hutchinsona, który zapewne ukaranym zostanie. Gdy wymieniono Lorda Erskine powstał i rzekł: Liczę przeszło 70 lat, lecz poczytałem za moy obowiązek znaydowania się na teraźnieyszey sprawie, spodziewam się iednak, iż z powodu wieku moiego wolno mi będzie oddalić się, gdy tego uznam potrzebę. Pomiędzy Parami, którzy na piśmie przesłali swoie tłumaczenie dla czego nie są obecnemi znaydował się i Xże Sussexu, który wyraził, iż z powodu związków krwi iako brat Królewski znaydować się na tey sprawie nie może. Xże Jorku oświadczył zaś, iż lubo w podobnych że znayduię się związkach, nie sądził iednak, aby mógł się od tak ważney uchylić sprawy. Tu odczytane zostały prośby od Lorda Prezydenta ławników i obywateli Londeńskich, iako też szeryfa Parkins i właścicielów hrabstwa Midlesex o uchylenie bilu kary przeciw Królowey, i Hr. Leicester wniosł, aby z tego powodu odłożony był porządek dzienny. Przystąpiono zatem do głosowania i wniosek Hr. Leicester odrzucony został większością 165 głosów. Hr Carnardon oświadczył się naypierwszy przeciw bilowi i dowodził, iż sprawa Królowey nie może nigdy dobrze się zakończyć, lubo niechce nic względem postępowania Królowey stanowić. — Hr. Grey oświadczaiąc, iż ieżeliby obstawano przy sądzeniu Królowey, czego iednak, iak się spodziewa, nie dopuszczą Parowie, zarzucił następuiące pytanie do sędziów: " Gdyby Małżonka następcy tronu popełniła za granicą z cudzoziemcem za własnem zezwoleniem cudzołostwo, czyli wedle sta-

tutu Edwarda 3go podpada karze zbrodni? „ — Lord Kanclerz powtorzył dawnięsze swoie mniemanie, iż statut ten nie może bydź do teraźnieyszego przypadku zostosowany i nie sprzeciwiał się wnioskowi, który bez głosowania przyięty został. —— Sędziowie byli o to zapytanemi i wyszli na 20 minut na bok, po czem Lord naywyższy sędzia w imieniu wszystkich oświadczył, iż małżonka Następcy tronu w takim przypadku nie podlega winie zbrodni. — Tu dano obustronnym obrońcom głos, z warunkiem iednak, iż ktory teraz będzie mowił, nie będzie mógł potem. P. Brougham obrał teraźnieyszy czas i mowił przeszło dwie godziny przeciw wniesionemu przeciw Królowey bilowi. — P. Denman zamowił sobie głos na przyszłym posiedzeniu. Jzba zakończyła posiedzenie o godzinie w pół do piątey po południu. Królowa odiechała przy takiey samey assystencyi do swoiego mięszkania w ulicy St. James, gdzie przebrawszy się, poiechała w towarzystwie Ławnika Wood do Brandebourhouse.

— Dnia 18. —

Dziś o godzinie w pół do 11tey przybyła Królowa z wieyskiego swoiego mięszkania na ulicę St. James, pokazała się na żądanie podług zwyczaiu ludowi z okna i poiechała do parlamentu. — P. Denman mówił za Królową, a po skończoney iego mowie, wezwany był Jeneralny Prokurator do mówienia.

Gdy wczoray opuściła Królowa parlament przybył Lord Biron nadzwyczayną pocztą z Włoch i nie zastawszy już Królowey w parlamencie, udał się do iey mięszkania. — Przed powozem Ławnika Wood niósł wczoray Chorąży Waddington na tyce wielki zielony worek. — Na posągu Karola Igo na koniu na placu Charing postrzeżono podczas wczorayszego cugu do parlamentu kommiarczyka z białą chorągiewką. W oknach iednego domu na tymże placu widać dziś w wielkiey ramie napis: ”Król i Królowa. Sprawiedliwość i ustawa dla naszych żon i córek. Żadnych świadków fałszywych, żadnych donosicielów i żadnych naiętych świadków. „ — Gdy Xiąże Jorku wczoray wyszedł z parlamentu, krzyczał lud: ”Niech żyie Fryderyk! Niech żyie Królowa! „ Królewic odpowiedział grzecznie ludowi. Lecz Wellingtona przyięto z takiemi samemi wygwizdaniami, iak kiedy tam iechał. Pospólstwo cisnęło się do iego konia i krzyczało: ”Królowa na zawsze! „ — Liczba obecnych Parów wynosiła wczoray 301.

Królewic Xiąże Kambridgi i Xiężna Sasko-Weymarska odiechali na stały ląd.

Porty nasze otworzone teraz zostały do wprowadzania owsa, ponieważ cena iego przeszła ustawą przepisaną.

Na zapewnienie Lorda Liwerpool w parlamencie, iż niema żadney obawy aby kray nasz mógł lękać się woyny poskoczyły znowu papiery, które iuż cokolwiek były spadły. Lord Holland zapytał się iakie są nasze stosunki z Rossyią i Hiszpaniią, lecz Lord Liwerpool, zapewnił, iż stosunki z Hiszpanią nie pociągaią za sobą woyny.

DODATEK DO Nro 72. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 6 WRZESNIA 1820 ROKU WE SRODE

— *Z Krakowa.* —

Rektorowie Liceum Krakowskiego Obydwóch Oddziałów.

Uwiadomiaią Rodziców i Opiekunów, iż od dnia 25 Września r. b. odbywać się będą Examina Uczniów Klass IV. V. i VI. a następnie Examina pozyskania świadectwa Maturitatis Uczniów Klassy VItey i zapisywanie Uczniów wszystkich Klass na pierwsze półrocze następuiącego roku szkolnego 1820 i 21. W dniu zaś 2 Października t. r. lekcye szkolne rozpoczną się, na ten przeto czas wszyscy Uczniowie niezawodnie stawić się maią inaczey utracą promocyą w myśl Przepisów dla Uczniów Szkół publicznych w §. 29im. — Uczniowie Klassy VI. życzący sobie uzyskać testimonium Maturitatis podadzą wcześnie swe prośby do Rektora Liceum Oddziału Igo o przypuszczenie siebie do szczególnego examinu w skutek ustawy §. 43. — Uwiadomiaią także iż w Oddziale IIgim Liceum Krakowskiego, który dotąd z 3ch Klass składał się, 4ta i 5ta Klassa zaprowadzoną teraz zostanie. — Rektorowie wzywaią Rodziców i Opiekunów aby stósownie do §. 2 Ustawy dla Szkół sami osobiście swych synów lub Pupillów do zapisu stawić raczyli, dla dania im potrzebney wiadomości względem potrzeb i sposobu utrzymywania ich w Szkołach.

W Krakowie d. 3 Września 1820 r.

Humonowski, Oddziału I.

X. Waliczka, Oddziału II.

Wyznaczony od Dozoru Głównego Szkół początkowych W. M. Krakowa i iego Okręgu.

W moc Uchwały Statutu urządzaiącego Szkoły początkowe po odbytym ścisłym Examinie w Pensyi Przywileiem od Dozoru Głównego upoważnionym w Domu Państwa: Alexandra i Klary Tavernier małżonków w dniu 21 Lipca 1820 zastał uczących się Panien w Liczbie 14tu. Te podzielone na klass 3 w każdym oddziale Naukowym, to iest: początkuiących, postępuiących i doskonalących się w Języku Polskim, Francuzkim, Niemieckim, w naukach Religii, Historyi Swiętey, Historyi Powszechney, Geogra-

fii, Nauce Rachowania, Kaligrafii Polskiey, Francuzkiey i robotach ręcznych, uznał rzeczywiście z ukontentowaniem dokładność, pilność i gorliwość Nauczycielki JP. Klary Tavernier, okazała się w obyczaiach Uczennic moralność postępek w Naukach dawanych, że tak Rodzice maiący w tey Pensyi swe Córki, iako i Rząd opiekuiący się Instytutem Naukowym, niezostał zawiedzionym w swym oczekiwaniu. Dowód oczny Rodziców przytomnych Examinowi iest zaręczeniem. A postępek w naukach nagrodą pracy i starania czułey i gorliwey Nauczycielki i Nauczyciela. Chlubną dla podpisanego iest rękoymią, iż coraz większy postępek w naukach pomnożonym zostanie., Swiadectwo ninieysze dla tym przekonania mocnieyszego ręką własną potwierdzam. — W Krakowie d. 22 Lipca 1820 roku.

X. Jan Dzianott,
Sędzia Pokoiu W. M. Krakowa
Okręgu Igo Członek Dozoru
Głównego Szkół Początkowych
Delegowany.

Z Włoch d. 14 Sierpnia.

Dworska Turyńska gazeta donosi, co następuie: — " W Neapolu dzieie się to co każdy mógł przewidzieć: spokoyność publiczna iest ustawicznie zagrożoną, odzywa się duch fakcyi i partyie są w gotowości do spotkania się z sobą. Jenerał Nugent, (Anglik) który ukrył się w domu Angielskiego Posła, uznał za rzecz dogodnieyszą opuścić to Królestwo. Przybyły tu z Neapolu Anglik opowiada, iż znaydowała się pod prassą odezwa Jenerała Carascosa, urządzaiąca obronę kraiu na wypadek zbliżenia się nieprzyiaciela do granic: Wsie i miasta maią bydź popalone, zboża zniszczone, i t. d.,,

Deputacyi od Palermo nie dozwolono wysiąść do portu Neapolitańskiego, ale do wieyskiego domu nad Pofilipo. Deputowani żądali stawionemi bydź przed Królewicem Jeneralnym Wikaryuszem i rozpocząć układy. Jeden członek od junty Neapolitańskiey wysłany do nich został, dla wypytania ich się o wszystko, a nadewszystko: czyli uznaią nad sobą zwierzchnictwo Króla Ferdynanda Igo? Na odpowiedź, że uznaią, udali się potem do nich Ministrowie Xże Campochiaro i Hr. Zurlo. Mieli oni zpuścić z tonu, ponieważ wiele znakomitszych miast Sycylii, iak n. p. Messina i Catania oświadczyły się przeciw Palermo i naganiaią mocno nieprzyięcie floty Królewskiey. Niewinność Jenerała Church okazuie się coraz widoczniey: nietylko dopełnił on obowiązku swoiego, ale nadto z bohaterską odwagą i wzgardę odrzucił upakarzaiącą kapitulacyią. Gdyby nawet przez nieprzyiacioł był sądzony, nie mogą oni go przeciw przekonaniu całey publiczności potępić. Wolno mu nawet w więzieniu przyymować odwiedzaiących go przyiacioł.

Ciało dyplomatyczne w Neapolu wstrzymuie się od wszelkich związków z teraźnieyszym Rządem, wyiąwszy paszporty lub sprawy niecierpiące zwłoki, poki od swoich Dworów nie odbierze nowych instrukcyy. Jeden tylko Poseł Hiszpański nie zdaie się takowego związku unikać.

Spodziewano się, iż Król wyiedzie na uroczystość S. Paskala, która obchodzona była w St. Lucia, (*) ale to nie

(*) Kolonia St. Lucia przy Caserta iest ulubionem zakładem Króla Neapolitańskiego, którey wielkie nadał ley swobody.

nastąpiło. Monarcha od zaszłey rewolucyi nie wyiechał z swoiego pałacu.

Barbaja przedsiębierca grów hazardownych i razem teatru S. Karola i budowy nowego Kościoła S. Franciszka de Paulo w Neapolu, przymuszany iest groźbą Carbonari zamknąc dom grów; Rząd zaś nie chcąc go uwolnić od dzierżawy i wziętych na siebie obowiązków, ofiarował mu straż bezpieczeństwa; ale coż kilkunastu żołnierzów znaczy przeciw kilku tysiącom sztyletów? Pisma ulotne rozmaicie o tey rzeczy rozprawiaią, na co Carbonari odpowiadaią, iż teatr S. Karola zażadto kosztuie.

Naczelny Wodz woyska Wilhelm Pepe doniosł w rozkazie dziennym o uwięzieniu Pułkownika Gaetani, Majora Attellis i Kapitana Leone za przestępstwo służby, i zaleca woysku nayściśleysze dopełnianie rozkazów, ponieważ, iak powiada, żołnierz przez naymnieysze uchybienie honorowi i karności, staie się zgubą oyczyzny, którey bronić powinien.

Teraźnieyszy parlament Neapolitański składać się będzie stosownie do ludności z 74 deputowanych i 24 zastępców z Neapolitańskich prowincyy, które liczą 5 mill. 52,361 dusz, a 24 deputowanych z Sycylii i 8 zastępców, która liczy 1 mill. 681,873 dusz. Cała więc ludność Królestwa obu Sycylii wynosi do 6 mill. 734, 234 mieszkańców.

Dnia 4 i 5 Września 1820.
Ceny zbóż róźnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Przenicy	18	15	17	—	16	—	14	15
— Zyta	11	—	10	—	9	15	8	—
— Jęczmienia	6	15	6	—	5	15	—	—
— Owsa	5	—	4	15	4	—	—	—
— Jagieł	20	—	19	15	18	—	—	—
— Grochu	8	—	7	—	6	15	—	—
— Rzepaku	16	—	15	—	14	—	13	—

W Gdańsku dnia 25 Sierpnia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	540	do	860.
Żyta	—	—	380	—	420.
Jęczmienia	—	—	260	—	300.
Owsa	—	—	240	—	260.
Grochu	—	—	500	—	520.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 5 Września.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp. 19	gr. 1
— detto Cesarski . . .	— . 19	— 16
Fryd. Pruskie	— . 34	— —
Luidor	— . 37	— —
Zoto frankowy	— . 32	— 1
Szeiny Wiedeńskie za 100	— . 230	— —
Złoty ryński Szeinami .	— . 1	— 2

TEATR NARODOWY.

W Piątek, to iest: dnia 8 Września 1820 roku, Towarzystwo Aktorów Narodowych ze Lwowa przybyłe, będzie miało zaszczyt dać przedstawienie heroiczney Komedyi w 3 aktach z francuzkiego przełożoney, pod nazwiskiem: DWOCH WIELKICH PIOTROW, czyli: WOYT SAARDAMSKI.

W Niedzielę zaś, to iest: dnia 10, będzie przedstawione Drama w 5 aktach pod nazwiskiem: POLACY W HISZPANII.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, z mocy Uchwały Senatu Rządzącego w dniu 4 b. m. do Nr. 2,683 zapadłey, do publiczney podaie wiadomości, iż gdy licytacyia sprzedaży Domów Akademickich pod Nr. 274 przy ulicy Gołębiey położonego, i Nr 309 przy ulicy Wiślney i Gołębiey narożnie stoiącego, na terminach dwóch skutku nie odniosła, przeto zniżywszy oładeę czwartą część pretii fisci tych Domów, uwiadomia chęc kupna maiących, iż cena pierwszego

wywołania Domu Nr. 274 od złp. 2,849 gr. 12; zaś Domu Nr. 309 od złp. 4,465 gr. 20, zacznie się pod temiż samemi warunkami, iakie z poprzednich obwieszczeń w Dzienniku Rządowym Nr. 25 i 28 umieszczonych są wiadome iako to: co do Domu Nr. 274 pierwsza połowa summy z licytacyi wyniknąć maiącey, zapłaconą bydź będzie winna w 14 dniach, od zawiadomienia Plus-Licytanta po zatwierdzeniu Aktu licytacyi przez Senat Rządzący, druga zaś połowa wypłaconą bydź ma, w przeciągu czterech następnych lat, to iest tak, aby Nabywca co rok iednę czwartą część z tey drugiey połowy z procentem opłacił. Co do Domu Nr. 309 pierwsza połowa summy z licytacyi wyniknąć maiącey, tak iak wyżey w 14 dniach winna bydź wniesioną do kassy Głowney, a druga pozostanie przy Realności do lat sześciu, z obowiązkiem płacenia od niey procentu po 5 od 100. Inne warunki odczytane będą Konkurrentom, w czasie licytacyi, oprócz tego wolne są do przeyrzenia każdemu przed licytacyią w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych, termin do odbydź się maiącey publiczney licytacyi w temże Biórze, naznacza się na dzień 3ci Października r. b. godzinę 10 z rana, na którym chęć kupna maiących stawić się zechcą.

W Krakowie d. 25 Sierpnia 1820 roku.

Grodzicki.

W zastępstwie Sekretarza *Marcisiewicz Ad. W.*

Pisarz Trybunału I. Instancyi Miasta Wolnego Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica tu w Krakowie przy ulicy Bradzkiey pod L. 248 w Gminie mieyskiey II. stoiąca, W. Józefy z Rudowskich Mierzyńskiey W. Józefa Mierzyńskiego O. K. P. małżonki dziedziczna na żądanie W. Katarzyny Taroni wdowy Obywatelki Miasta Krakowa tu w Krakowie pod L. 240 mięszkaiącey, przez publiczną licytacyią przedaną zostanie, a to z mocy zapisu urzędowego przed Notaryiuszem Choynackim przez ś. p. Nikodema Rudowskiego dnia 4 Września 1810 roku zeznanego, a to na zaspokoienie 400 czer. zło. z prowizyią od ostatniego kwitu zaległą i kosztami prawnemi.

Zaięcie tey kamienicy uskutecznione zostało przez Komornika Jacka Wawreckiego w dniu 22 Sierpnia r. b. kopie tego zaięcia stosownie do przepisu prawa UUr. Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu Miasta Wolnego Krakowa Okręgu Igo i Stanisławowi Gralewskiemu Woytowi Gminy właściwemu wszystkim tu w Krakowie mieszkaiącym przez Woźnego Stanisława Jastrzębskiego tu w Krakowie dnia 22 Sierpnia r. b. doręczone zostały.

Tenże Protokuł zaięcia w księgi hypoteczne W. M. Krakowa i iego Okręgu na karcie 186 pod L. 56 Vol. II. dnia 25 Sierpnia r. b. zaś w Kancelaryi Pisarza Trybunału I. Instancyi w podobną księgę zaięciów nieruchomości od stronnicy 537 do 538 dnia 29 Sierpnia r. b. pod L. 60 wpisany został.

Przedaż tey kamienicy imieniem W. Katarzyny Taroni wdowy popierać będzie W. Adam Krzyżanowski P. O. D. Patron w Krakowie pod L. 561 zamięszkały.

W kamienicy tey mieszkańcami są: W. Józefa Rudowska wdowa.

Pierwsza publikacyia warunków przedaży tey kamienicy w dniu 24 Października r. b. na Audyencyi Wysokiego Trybunału I. Instancyi M. W. Krakowa, a następne termina podług przepisu art. 702 Kod. Postęp. Sąd. nastąpią.

W Krakowie d. 31 Sierpnia 1820 r.

Ignacy Rogalski.

Dnia 7go miesiąca Września r. b. to iest we Czwartek z rana o godzinie rotey w mieście Chrzanowie będzie sprzedany kocioł wielki miedziany, równie naczynia browarne iako to: przyciery, kadzie, beczki, i t. d. przez publiczną licytacyią za gotowe natychmiast zapłatę. Życzący sobie takowych effektów nabycia podpisany na mieysce i termin zaprasza. W Chrzanowie d. 2 Września 1820.

Jan Ch. Krukowski, Kom. Sąd.

Podpisany Notaryiusz uwiadomia ninieyszym, że ruchomości po zmarłym Aloyzym Lubiańskiem iako to: suknie, bielizna, sprzęty Domowe, ubiory na konie, i t. p. przez licytacyią publiczną za gotowe pieniądze w dniu 11tym Września r. b. o godzinie 9 ranney w Kamienicy przy Rynku pod L. sprzedawane będą.

J. Rogalski.